

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

992

Vragen van het lid **Rudmer Heerema** (VVD) aan de Ministers voor Basis- en Voortgezet Onderwijs en Media en van Volksgezondheid, Welzijn en Sport over *het bericht dat de experimentele klas voor hoogbegaafde leerlingen in Leiden (LIVE) in haar voortbestaan wordt bedreigd* (ingezonden 18 oktober 2018).

Antwoord van Minister **Slob** (Basis- en Voortgezet Onderwijs en Media) mede namens de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (ontvangen 17 december 2018). Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2018–2019, nr. 730.

Vraag 1

Bent u bekend met het bericht «Hoogbegaafdenklas in de knel»?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Bent u bekend met het Leids Initiatief voor Educatie (LIVE)?

Antwoord 2

Ja.

Vraag 3

Hoe kijkt u naar de beslissing om de financiering aan LIVE terug te trekken omdat het geen formele zorg- of onderwijsinstelling is?

Antwoord 3

Het betreft een recent ontstaan kleinschalig particulier initiatief van enkele ouders, gericht op leerlingen met diverse problematiek die soms al langer thuis zitten. Het initiatief is niet aangemerkt als school in de zin van de Leerplichtwet 1969. Daarom is financiering vanuit onderwijs niet toegestaan. Wat betreft het jeugdhulpaanbod is het aan de gemeente om te beoordelen of inzet van jeugdhulp nodig is en of de geboden hulp van voldoende kwaliteit is. Aan samenwerkingsverbanden en gemeente is verzocht zo spoedig mogelijk te voorzien in een invulling die in lijn is met wet- en

¹ Leidsch Dagblad, dinsdag 9 oktober 2018, «Hoogbegaafdenklas in de knel».

regelgeving. De inspectie heeft op 7 november een bezoek gebracht aan het samenwerkingsverband primair onderwijs en deze boodschap herhaald.

Vraag 4

Waarom werd de financiering voor LIVE in eerste instantie wel toegekend?

Antwoord 4

Regio's geven zelf hun aanbod vorm. Uit beantwoording van Raadsvragen door het College van B&W van de gemeente Leiden (risicoleerlingen en het Leids Initiatief Voor Educatie) leiden wij af dat de regio met een tijdelijke voorziening ruimte wilde creëren om een meer duurzame oplossing vorm te geven.

Vraag 5

Bent u van mening dat het initiatief LIVE binnen de bestaande wettelijke kaders en het Thuiszitterspact past? Zo ja, graag een toelichting. Zo nee, waarom niet?

Antwoord 5

Nee. Uitgangspunt bij het onderwijsaanbod is dat een erkende school de leerling inschrijft en verantwoordelijk is voor het onderwijsaanbod. Een school kan hierbij maatwerk bieden zoals een programma op maat, afwijking van het aantal onderwijzers in combinatie met behandeling en samenwerking met jeugdhulp of zorg. De Jeugdwet biedt gemeenten ruimte om jeugdhulp in te kopen bij jeugdhulpaanbieders of in de vorm van een pgb te verstrekken waarbij de wet de voorwaarde stelt dat de jeugdhulp van goede kwaliteit is. Vanuit de jeugdhulpaanbieder kan worden samengewerkt met scholen. Het is aan de samenwerkingsverbanden, scholen van inschrijving en gemeenten om onderling afspraken te maken over hoe het aanbod in deze regio samenhangend wordt vormgegeven en samenkomt. Waar nodig raadplegen zij deskundigen.

Omdat het initiatief LIVE geen school is, kan de onderwijsinspectie geen toezicht houden op dit initiatief. Ouders hebben op deze wijze geen waarborgen voor de kwaliteit van het onderwijs en zij voldoen niet aan de leerplicht. Het is juist daarom van belang dat een school verantwoordelijk is voor het onderwijsaanbod en de eventueel benodigde onderwijsondersteuning. Wat betreft de jeugdhulp werd het initiatief in eerste instantie bekostigd vanuit de pgb's van een aantal betrokken ouders. De gemeente heeft de verantwoordelijkheid om na te gaan of de kwaliteit van de zorg die geleverd wordt door middel van het pgb van goede kwaliteit is. Uit de beantwoording van de eerder genoemde raadsvragen leiden wij af dat de gemeente hier goed naar kijkt.

Vraag 6

Deelt u de mening dat het regeerakkoord met een intensivering van 15 miljoen euro per jaar voor onderwijs voor hoogbegaafde kinderen ruimte biedt om dit initiatief te ondersteunen? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 6

Met de nieuwe subsidieregeling worden samenwerkingsverbanden samen met schoolbesturen gestimuleerd om een dekkend onderwijs- en ondersteuningsaanbod voor hoogbegaafde leerlingen in het primair en voortgezet onderwijs in de regio op te zetten, uit te breiden, dan wel te bestendigen. Het is daarmee zeker een regeling die ook voor de doelgroep in Leiden van toegevoegde waarde kan zijn. De samenwerkingsverbanden in regio Leiden kunnen een subsidieaanvraag indienen om het onderwijs- en ondersteuningsaanbod aan hoogbegaafde leerlingen een extra impuls te geven binnen de bestaande wettelijke kaders. Zie verder het antwoord op vraag 3.

Vraag 7

Deelt u de mening dat het initiatief van LIVE binnen de passage past van het regeerakkoord dat tevens ruimte geeft om te bezien hoe zorg voor leerlingen binnen een beperkt aantal onderwijsinstellingen beter uitgevoerd moet worden?

Antwoord 7

In de onderwijsparagraaf van het regeerakkoord staat de opdracht om voor leerlingen met zeer complexe problematiek (waaronder leerlingen met ernstige meervoudige beperkingen) op een beperkt aantal onderwijsinstellingen te bezien hoe de benodigde zorg rechtstreeks uit zorgmiddelen kan worden bekostigd. Zoals reeds aangegeven is LIVE geen onderwijsinstelling en is het zeer de vraag of de kinderen die betrokken zijn bij het initiatief LIVE vallen binnen de afbakening uit het regeerakkoord.

Vraag 8

Deelt u de mening dat dergelijke samenwerkingsverbanden en initiatieven als LIVE aangemoedigd zouden moeten worden? Kunt u hierop een toelichting geven?

Antwoord 8

We vinden het positief dat de gemeente Leiden en het samenwerkingsverband samen met ouders, scholen en zorgaanbieders op zoek gaan naar aanbod voor leerlingen die (dreigen) uit (te) vallen. Zij zijn samen immers verantwoordelijk voor een goed aanbod aan onderwijs en jeugdhulp in de regio. Ook hebben we begrip voor de ouders van de leerlingen, die veel tijd en moeite hebben geïnvesteerd om te zorgen dat de kinderen weer een aanbod kregen. We vinden het juist voor hen heel belangrijk dat dit aanbod ook van voldoende kwaliteit is en dat de verschillende inspecties kunnen toezien op de kwaliteit en de bekostiging die daarmee gepaard gaat. Met een goed arrangement kan uitval van leerlingen, of verergering van problematiek soms ook worden voorkomen.

Vraag 9

Deelt u de mening dat het onwenselijk is dat er geen passend schoolaanbod of zorg voor deze leerlingen is als de financiering over drie maanden eindigt?

Antwoord 9

Wij delen het uitgangspunt dat het onwenselijk is als de leerlingen in deze regio geen onderwijs en/of jeugdhulp ontvangen. Voor de zomer hebben medewerkers van beide departementen daarom gesprekken gevoerd met de regio en met het initiatief om mee te denken over mogelijke constructies. Wij hebben de regio vervolgens begin september ook uitgenodigd om de ontwikkelingen te bespreken en geadviseerd Gedragswerk te betrekken. Verder is voor vragen over het inrichten van een aanbod specifiek gericht op onderwijsondersteuning aan hoogbegaafde leerlingen, ook geadviseerd het Informatiepunt Onderwijs & Talentontwikkeling mee te laten denken. De regio heeft Gedragswerk betrokken bij het organiseren van een passende individuele oplossing voor de betreffende leerlingen en er worden nu gesprekken met scholen en met ouders gevoerd. Gedragswerk signaleert dat het gaat om een klein aantal leerlingen met niet-eenduidige problematiek en dat mogelijk variatie in arrangementen nodig is. Tot op heden zijn er geen ouders uit de regio die een geschil over de invulling van het passend aanbod hebben voorgelegd aan de landelijke geschillencommissie passend onderwijs. Wij kunnen daarmee geen oordeel geven over het aanbod in de regio. Wel delen wij de mening dat er zo spoedig mogelijk een zo passend mogelijk aanbod dient te zijn voor de leerlingen.

Vraag 10

Welke mogelijkheid ziet u voor de financiering van LIVE zodat deze leerlingen van passend onderwijs kunnen worden voorzien?

Antwoord 10

Graag verwijs ik u naar de antwoorden op vraag 3 en 5.

Vraag 11

Deelt u de mening dat voor deze en alle thuiszittende kinderen en scholieren zo snel mogelijk een passende oplossing moet komen? Zo ja, wat kunt u voor deze leerlingen betekenen? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 11

Ja.

Zoals hierboven beschreven ligt de verantwoordelijkheid bij de school, bij het samenwerkingsverband en bij de gemeente. Als zij niet zelf in een passend aanbod voorzien, dan dienen zij dit hiaat in hun regionale aanbod zo spoedig mogelijk te herstellen. Er zijn mogelijkheden om over dit aanbod advies in te winnen bij deskundigen bijvoorbeeld bij het eerder genoemde Informatiepunt Onderwijs & Talentontwikkeling, Gedragswerk of het NJI bij het opzetten van onderwijszorgarrangementen. Voor individuele maatwerkvragen kunnen onderwijs(zorg)consulenten en cliëntondersteuning worden betrokken. Wij werken samen aan verdere verbetering van de aansluiting tussen onderwijs en zorg. Over onze plannen bent u recent geïnformeerd².

Zoals in het antwoord op vraag 3 en 9 is aangegeven, krijgt de regio op dit moment ondersteuning van Gedragswerk en onderzoekt de Inspectie de casus. Wij volgen de ontwikkelingen.

² <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2018/11/23/kamerbrief-over-onderwijs-en-zorg>